

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUČNIKOVA ULICA 4 — TELEFON: 21-22, 23-24, 25-26, 27-28, 29-30 — Štampa v tiskarni dr. op. — Mesečna naročnina 12.— B.
IZJEDNO ZASTOPSTVO za oglaševanje in izdajanje v tiskarni dr. op. — Ljubljana, Ste. 10-321
COMMISSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

Accaniti combattimenti sul fronte tunisino

Con indomabile spirito di decisione i reparti dell'Asse contendono al nemico ogni guadagno di terreno — 27 velivoli avversari distrutti

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica in data di 9 maggio il seguente bollettino n. 1079:

Accaniti combattimenti sono tuttora in corso nel settore settentrionale del fronte tunisino: con indomabile spirito di decisione i reparti dell'Asse contendono al nemico ogni guadagno di terreno.

Sul fronte meridionale attacchi locali sono stati respinti dalle nostre truppe. Merito l'onore della citazione per il suo valoroso comportamento il 10. gruppo del terzo reggimento artiglieria »Pistoia«.

In duelli aerei la caccia germanica abbatté sette apparecchi. Grosse formazioni di quadrimotori, fortemente scortate, hanno ieri bombardato Porto Empedocle e Pantelleria. Azioni di bombardamento hanno avuto luogo anche nella zona del Campidano in Sardegna: lievi danni. Rislano distrutti dalle artiglierie contrarie 19 apparecchi avversari dei quali uno a Porto Empedocle e 18 a Pantelleria, dove un altro velivolo è stato fatto precipitare dai nostri cacciatori.

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica in data di 8 maggio il seguente bollettino n. 1078:

Il nemico, con schiacciante preponderanza di uomini e di mezzi, è riuscito a sopraffare la eroica resistenza dei difensori di Tunisi e di Biserta.

Le attrezzature portuali e le opere di interesse militare delle due città sono state tempestivamente distrutte.

Ad oriente di Biserta e nei settori centrale e meridionale del fronte le unità italiane e germaniche continuano fieramente la lotta.

DAN VOJSKE IN IMPERIJA

Mogočne proslave po vsej Italiji — Vel. Kralj in Cesar je osebno izročil odlikovanja za vojaško hrabrost

Rim, 9. maja. s. Praznik Vojske in Imperija je bil svečano praznovan v vsej Italiji in povsod, kjer bivajo Italijani. V Rimu se je pričel s poklonitvijo Oboroženih sil v kapelici Neznane vojske in v svetili padlih fašistov na Kapitolskem griču. Ob 8. je poveljnik armadnega zbora kot zastopnik šefa glavnega stana položil na oltar Domovine velik lovorjev vrnec. Na Beneškem trgu je bil postrojen polk, na stopnišča pa so se razvrstili oficirji posade. Nato je poveljnik armadnega zbora opravil obred na Calpodogliu. Navzočni so bili vsi vojaški zastopniki.

Spominjsko slavlje je bilo najbolj svečano ob izročitvi odlikovanj za vojaško hrabrost v vojašnici princ Piemontski, ko je bil navzoč tudi Vel. Kralj in Cesar. Vlada je prišel ob 9. uri. Sprejet je bil s predpisanimi zvoki tromb. Kraljevim maršem ter Giovinazzo. Na dvorščiki vojašnice je bila postrojena pehotna divizija, setojča iz enega polka grenadirjev, polka pehote in topniškega polka z zastavami. Kralja in Cesarja, ki ga je spremljal prvi djužant, so sprejeli kvadrumvir maršal De Bono, tajnik Stranke, maršal Italije Bastico, šef glavnega stana, podtajnik vojaških resorov in mnogi drugi rimski odličniki. Čete so prezentirale orožje in takoj nato je zadonel pozdrav Kralju in Cesarju. Vlada je pregledal postrojitev, se v pozdravu ustavil pred zastavami ter nato zavzel mesto na častni tribuni, kjer so stražili kirasirji. Za tribuno so bile družine padlih in zastopništva bojnih organizacij s prapori. Neid general je nato izvršil obred poziva junakov.

Pred Vel. Kralja in Cesarja so stopali svoji tisti, ki so se žrtvovali za Domovino in sprejemali znake hrabrosti, grbe slave z imeni družin, ki naj bodo zgled budnim generacijam. Za vsakogar je imel Vlada ganljive besede in je z vidnim zadovoljstvom sprejel izraze neukrotljivega ponosa svojcev padlih junakov. Preživele je pohvalil in se zanimal za boje, katerih so se udeležili te rse razgovorji zlasti z ranjenci in pobabljenici. Med čitanjem obrazložitve za odlikovanja po smrti so ropotali bobni in so se slišale strojne.

Odlikovanja za vojaško hrabrost so sprejeli svoji odlikovancev z zlato kolajno: podpolkovnik Laura Achillea, kapitana Faschetti Maria, kapitana Rossa Giuseppe, poročnika Alessandria Aldo, poročnika Ambrosia Vincenza, podporočnika Riccioja Maria, podporočnika Raite Cesara Giorgio, podporočnika Fumi del Conti Luigi Alberta, podporočnika Nicolatija Filippa, korporala Dinicola Antoniofelice.

S srebrnimi kolajnami so bili po smrti odlikovani: podpolkovnik Di Bello Clorindo, kapitan Simeni Ernesto, kapitan Accatis Vittorio in poročnik Petrini Arnaldo.

Vlada je nato odlikoval s srebrno kolajno: podpolkovnik Pirotti Alberto, kapitana De Bini Alta in poročnika Nucija Marija. Z bronasto kolajno so bili odlikovani: podpolkovnik Tantino Pietro, kapitan Roncolini Osvaldo, kapitan Trobu Ernesto, topniški poročnik Siracusano Cesare, podporočnik Cardellini Arturo, podporočnik Zonfrilli Alessandro, podporočnik Ferella Franco, podporočnik Nicolini Giovanni, podporočnik Lintas Angelo, marescialo Bragnoli Giuseppe, višji narednik Degregori Aldo, korporal Marcellini Egisto in topničar Ciani Mario.

Vlada je izročil končno tudi križe za vojaško hrabrost.

Po izročitvi odlikovanj je zopet odmeval pozdrav Kralju in Cesarju in zastopniki

oblasti so se mu poklonili. Godba je zaigrala Kraljevi marš in Giovinazzo, nakar je Vlada zapustil vojašnico, na trgu S. Croce pa mu je ljudstvo goreče vzdikalo.

Poslanica Vojski

Rim, 8. maja. s. Državni podtajnik v vojnem ministrstvu je poslal vojski naslednji pozdrav:

»Ponosna na svoje tradicije in svesta si svojih dolžnosti praznuje vojska, najčistejši izraz italijanskega naroda v orožju, svoj dan slave, pripravljena potrditi s svojim ognjem in s svojo žrtvijo zvestobo nemurljiv usodi Domovine. Pozdrav Kralju, pozdrav Duceju!«

Vladar na proslavi v palači Firenze

Odkritje spomenika vojvodi D'Aosta — Kvadrumvir maršal De Bono o slavi Vojske in trajnosti Imperija

Rim, 9. maja. s. Ob navzočnosti Nj. Vel. Kralja in Cesarja je kvadrumvir Revolucije Emilio de Bono davi poveljeval na sedežu društva »Dante Alighieri« duhovne in borbene vrednote nesmrtno Domovine. Ob tej priliki je bil odkrit marmorni kip vojvode d'Aoste nepremagane in večnega čuvarja Imperija.

V palači Firenze so sprejeli Vlada skupno z maršalom Italije de Bonom tajnik Stranke Scorza, maršal Bastico, šef glavnega stana general Ambrosio, zastopniki Senata, Zbornice fašije in korporacije, Kr. akademije Italije, ministri in državni podtajniki, prvi svetnik japonskega veleposlanstva, zastopniki ostalih držav trojnega pakta, zastopniki državnih oblasti, guverner, prefekt, zvezni tajnik, predsednik fašističnega zbora za Italijansko Afriko.

Možster ceremonijal marko Daieta je naznail prihod Velicanstva, nakar je Vlada vstopil v zborovalno dvorano ki so jo napolnili zastopstva vseh narodov v vojni ter Vlada sprejela z dolgi goročimi ovacijami. Takoj je tajnik Stranke odredil pozdrav Kralju in Cesarju, kateremu je sledila nova poklonitvena manifestacija.

Nato je govoril kvadrumvir de Bono. Ob priložnosti je omenil, da vsako od nas danes globoko čuti dolžnost, dati vse, kar prispeva k dosegu zmage. Odlični govornik je omenil etape ozemeljske osvojitve Imperija. Osvojitev je bila dosegena z žrtvijo našega naroda in ta osvojitev bo zopet naša. Nad ozemeljsko osvojitvijo je duhovna osvojitev in te nam nobena okoliščina nikoli ne more iztrgati: osvojitev človeške omike, svetla osvojitev za bodočnost naših ljudi, osvojitev naroda junakov za njegovo usodo, ki ne more zaiti.

Na proslavi je bilo posebno pomembno odkritje kipa vojvode D'Aosta. Kvadrumvir de Bono je odkritju, ki je bilo izvršeno med prv. delom njegovega govora, dal ves poudarek, ki ga zasluži, ko so dvignili trobojnico s kipa, ki je dragoceno delo kiparja Silbertija. Moško lice vojvode se je prikazalo in Vlada se je v ganjeni poklonitvi dvignil s svojega sedeža z vsemi navzočimi.

Vzvišena oseba vojvode predstavlja zgodovino pričetka našega Imperija, zgodovino, ki večro čaka na nadaljevanje, je rekel de Bono. Ducejev »Vrnili se bomo!« je sam na sebi prisega vseh Italijanov, ki vedo, da morajo in hočejo zopet nazaj in: vrnili se bomo! — Omenjač, da se na današnji dan razen trajnosti Imperija, proslavlja tudi slava Vojske, je kvadrumvir poveljeval kreposti italijanskega naroda v njih najčistejšem in odkritem izrazu orožja. Italijanska vojska je vedno bila in bo vedno kovačnica junakov, zgled hrabrosti, predanosti in discipline. Po zmagovito zaključeni vojni — je rekel maršal Italije de Bono — se bo ta vojska vrnila in bo poplačana za opravljeno dolžnost. Kakor vemo, ne to nčesar zahtevala in bo naprej prva in največja priča tega, kar so Italijani naredili z Italijo ter bo zdrava sila, na katero se bomo lahko zanesljivo opirli in nadaljevali svojo marljivo in slavno pot zopetne osvojitve. Zato so nam prorok vsi tisti, ki so

prešli, prelivajo in bodo prešli svojo kri za Domovino in katerim gre naše večno priznanje.

Navdahnjeni govor kvadrumvira je bil sprejet z izredno toplim odobravanjem. Zopet je tajnik Stranke odredil pozdrav Kralju in Cesarju in vsi navzoči so Vladarju ponovno izražali svojo zvestobo. Nato je Vlada odšel iz dvorane. Pred odhodom se je ustavil pred kipom vojvode D'Aoste. — Preden je zapustil palačo so se Vel. Kralju in Cesarju zastopniki oblasti ponovno poklonili.

Žrtve Oboroženih sil v treh letih vojne

Rim, 9. maja. s. V treh letih vojne so bile žrtve Italije naslednje:

Zapadna fronta: padlih 935, ranjenih 3551.
Balkan: padlih 22.728, ranjenih 29.826.
Afrika: padlih 15.362, ranjenih 23.688.
Rusija: padlih 6674, ranjenih 26.303.
Metropolitansko ozemlje: padlih 494, ranjenih 468.
Skupno: padlih 46.193, ranjenih 113.736.
Za hrabrost so bila podeljena od pričetka vojne do 30. aprila 1943-XXI naslednja odlikovanja:
zlata kolajna: v spomin 167, živim 15;
srebrna kolajna: v spomin 1180, živim 2292;
bronasta kolajna: v spomin 1601, živim 5904;
vojni križec: v spomin 834, živim 13.734.

Poklonitev ministra za ljudsko kulturo in predstavnikov tiska

Rim, 9. maja. s. Davi se je minister za ljudsko kulturo poklonil v vojnem ministrstvu spominu padlih junakov. Sprejel ga je podtajnik vojnega ministrstva general Sorice. Minister za ljudsko kulturo je položil lovorjev vrnec na svetišče. Navzoči so bili generalni direktorji ministrstva za ljudsko kulturo, direktorji rimskih listov in agencije Stefani ter šefi uradov rimskega dopisništva. Nato je minister ob spremstvu generalnih direktorjev in zastopnikov tiska odšel v ministrstvo za italijansko Afriko, kjer se je zbran pomudil pred spominjsko ploščo za Imperij.

Odlikovani polki

Rim, 8. maja. s. Seznam z dvema zlatima kolajnami odlikovanih polkov navaja: 1. polk Granatieri di Sardegna; 5. in 6. pehotni polk (Aosta); 9. in 10. pehotni polk (Regina); 151. in 152. (Sassari); polk Genova Cavalieria; 3. bersaljerjski; Kr. Zbor kolonialnih čet Eritrea.

S tremi zlatimi kolajnami je bila počaščena zastava topniškega orožja, čegar čini so tesno zvezani s širno zgodovinsko panoramo najvišjih borb, ki so skupaj z junastvom bojnikov posvetili njegovo moč.

VAŽNI SKLEPI VLADE

Duce je predsedoval v soboto seji ministrskega sveta

Rim, 8. maja. s. Davi ob 10. se je pod predsedstvom Duceja sestel ministrski svet. Kot tajnik je posloval državni podtajnik pri predsedstvu ministrskega sveta.

Duce je obvestil ministrski svet, da se pripravljajo ukrepi glede ureditve finančnih vprašanj za državne nameštence v vojni dobi. Na prihodnji seji bodo že v razpravi zadevni predlogi, ki bodo upoštevali pogoje in v državnem proračunu. Ukrepi bodo veljali od 1. julija t. l. in bodo šli v breme proračuna za l. 1943-44.

Ministrski svet je nato odobril naslednje ukrepe, razen onih iz rednega poslovanja:

Predsedništvo: Na predlog Duceja in predsednika vlade zakonski osnutek o ustanovitvi posebnih kolegiijev za proučitev pritožb glede priznanja pokojninskih pravic zaradi invalidnosti ali smrti državljanov kot žrtve vojne. Ta zakonski osnutek ima namen, pospešiti postopek glede pritožb v korist onih državljanov, ki so bili pobabljeni, kakor tudi preostalih po onih, ki so umrli zaradi letalskih napadov, in sicer na ta način, da bodo ustanovljeni posebni kolegiiji v prizadetih mestih samih, kjer bodo lahko izvršene čim hitreje vse potrebne ugotovitve in priznana prizadetim pravica do pokojnin.

Zunanje zadeve: Na predlog Duceja in zunanjega ministra so bili odobreni nekateri ukrepi različnega značaja.

Na predlog Duceja kot ministra za notranje zadeve: Osnutek ukrepa z novimi določbami za ureditev poslovanja v vojni in pristojnosti notranjega ministrstva. K temu ukrepom bodo v zvezi s sovražniki letalskimi napadi na južne pokrajine izdala posebna navodila, ki bodo bolj prilagodila službo organov notranjega ministrstva trenutnemu vojnemu stanju, pri čemer je predvideno, da bo v teh krajih priznana svojstvo bojnikov vsem, ki bodo do pri teh poslih zaposleni in bodo uživali tudi vse ugodnosti takega oseba. Razen tega je bil odobren zakonski osnutek o ureditvi gospodarskega položaja zdravstvenih pomočnikov, ki so v službi javnih ustanov. S tem ukrepom bo zboljšano stanje te zaslužne kategorije uslužbencev, ki so bili sedaj občinu na slabšem in manj v skladu z važnimi posli, ki jih mora to osebo opravljati.

Na predlog ministra za italijansko Afriko: Zakonski osnutek, s katerim so bile prirejane in izpolnjene določbe za čas vojne glede izredne uprave ustanov gospodarske-

ga značaja, ki so na delu v italijanski Afriki.

Na predlog ministra za pravosodje: Osnutek ukrepa, ki se nanaša na vzdrževanje pravice v krajih, ki so ogroženi od vojnih dogodkov. Da bi se zagotovilo nemoteno poslovanje sodišč, kjer bi lahko sovražnik izvršil letalske akcije, je dobil minister za pravosodje možnost, premestiti začasno sodne urade s sedanjih sedežev v primerih, kadar bi bilo njihovo poslovanje zaradi vojnih dogodkov hudo ovirano. S to premostitvijo in drugimi s tem zvezanimi ukrepi je lahko združen do določenih rokov tudi začasna ustavitev ali zakasnitev sodnega poslovanja. V zvezi s temi določbami lahko minister začasno ustavi razne v zakonu določene roke, ne glede na stanje psov in listin, in sicer v skladu s prejšnjimi pooblastili iz l. 1925, kjer so bile izdane določbe za primer uničenja spisov in listin in kakor koli prizadetih krajih.

Zakonski osnutek s spremembami v ureditvi sodne službe, kolikor se nanaša na izpise državnih tožiteljev v zvezi s sedanjo vojno dobo, kakor tudi glede ugodnosti za sočne pripravnike, ki so služili Domovini v orožju. Ta osnutek določa med drugim tudi to, da bodo izpiti za državne tožitelje razpisani po potrebi tudi v krajih izven sedeža višjih sodišč, predvsem v primerih, če so kraji z višjimi sodišči izpostavljeni sovražnim letalskim napadom. V teh primerih minister za pravosodje ne more odrediti, da bi se izpiti opravljali neposredno pri ministrstvu, temveč v raznih drugih krajih, da bi se na ta način preprečilo izredno veliko zbiranje oseb v Rimu v isti časovni dobi. V zvezi s temi ukrepi za preureditev sodne službe je dobil minister za pravosodje tudi možnost, da sidiče izredne izpitne seje za državne tožitelje, določene samo za pripravnike-bojnikov, da se tako omogoči opravljanje izpitov v dobi, kadar bodo ti opršeni vojaške službe, da se jim tako omogoči čim hitrejši prestop v poklicno delo.

Finance: Na predlog ministra za finance zakonski osnutek glede podelitve čina divizijskih in brigadnih generalov iz pomožne in rezervne službe Kr. finančne straže, nadalje zakonski osnutek glede sprememb v sedanji ureditvi za gojitev tobaka in zakonski osnutek z enotnim besedilom za konodajnih določb glede izrednih davkov na večje dohodek in drugih administrativnih ukrepov.

Mornarica: Na predlog Duceja kot ministra za mornarico zakonski osnutek glede istih ukrepov, ki so na delu v italijanski mornarici.

Narodna vzgoja: Na predlog ministra za narodno vzgojo zakonski osnutek z določbami za postopno preuvertitve šol v skladu s šolsko listino. Po tem ukrepu bodo vse sedanje šole spremenjene v nove vrste šole, razen srednje šole, ki je bila ustanovljena z zakonom z dne 1. julija 1940 v duhu smernic »Šolske listine«, ki vsebuje navodila za vpis gojencev in uvedbo novih šolskih načrtov samo v prvih razredih vseh šol, ki bodo tako spremenjene, z veljavnostjo od pričetka prihodnjega šolskega leta. Šolsko razmerje gojencev v razredih, v katerih prihodnje leto ne bodo uvedeni načrti, ostane nespremenjeno. Po tem ukrepu bo imel minister za narodno vzgojo vse potrebne možnosti, da lahko delovanje šol prilagodi trenutnim potrebam.

Zakonski osnutek, ki ureja izvršitev zakona z dne 1. junija 1939 glede zaštite predmetov umetniškega in zgodovinskega pomena. S tem ukrepom bo v celoti izvršen prej omenjeni zakon, da se tako pospeši dovršitev zaštite mogočnega umetniškega in zgodovinskega premoženja naroda. V istem zakonskem osnutku je določeno tudi ustanovitev narodnega tehniškega in industrijskega muzeja s sedežem v Milanu.

Nadaljevanje na 2. strani

Uspešne japonske operacije na Kitajskem

Tokio, 7. maja. s. Japonski glavni stan objavlja: Japonske sile, ki operirajo na področju med šansjem in Hupejem, so očistile ozemlje ostankov Gangkajskove 24. armadne skupine in so 6. maja pričele obkoljevalne operacije okrog glavnega stana 18. armadne skupine kitajskih komunistov in okrog armadne skupine generala Jupačenga, ki šteje 13.000 mož. Japonske sile, ki operirajo na področju med šansjem in Hupejem, nadaljujejo očistevalne operacije proti kitajsko-komunistični armadi na tem področju. Med 20. aprilom in 3. majem je padlo 2.300 nasprotnikov. Japonci so zajeli 2.500 moških in zaplenili mnogo orožja, med drugim 11 topov, 150 strojnic in 3.000 pušk. Japonci so izgubili 160 padlih.

Boji na vzhodni fronti

Velike sovražnikove izgube ob Kubanu — Uspešni nemški protinapadi na srednjem odseku

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 9. maja. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Ob kubanskem mostišču je sovražnik nadaljeval svoje napade. V obrambnih bojih so naše čete sovjetskim četam ponovno prizadele velike krvave izgube in uničile številne oklopne vozove.

V krajevnih bojih severno od Lisčanska in južno od Orla je bil sovražnik v protinapadih vržen nazaj kljub trdovratnemu odporu.

Letalstvo je z močnimi silami podpiralo boje na kubanskem področju ter nadaljevalo podnevi in ponoči obstreljevanje sovražnega železniškega prometa. Včeraj je bilo ob 6 lastnih izgubah uničenih 72 sovjetskih letal. Na Črnem morju so potopile lahke nemške oborožene sile v močno zavarovanih konvojih 4 manjše erote s skupno 1800 tonami. Lastne enote kljub močnim sovražnim obrambam niso utrpele nobenih izgub niti potopov.

V Tunisu so nemško-italijanske čete včeraj nutille sovražnika, ki je napadal z vseh strani z mnogo močnejšimi silami, junaški odpor. Na prostoru južno od Bizerte drža več bojnih skupin svoje postojanke in v zvezi s tem izpolnjevanju dolžnosti do zadnjega močja. Po hudih posiljenih borbah so

se naše v Tunisu se boreče čete skladno z danimi povelji umaknile na postojanke junačvzhodno od mesta. Močni sovražnikovi napadi na nove postojanke in na južni odsek tuniske fronte so se izjalovili ob odločnem odporu nemško-italijanskih branilcev. Uničeni so bili številni oklopni vozovi in sovražniku prizadete občutne izgube.

Pri čiščenju tuniskega obalnega ozemlja so sestrelili nemški in italijanski lovci ter protiletalsko topništvo 27 sovražnih letal. Izgubljeni so bili 3 lastni lovci.

Nemška bojna letala so odvrgla v jutranjih urah 8. maja bombe težkega kalibra na cilje v jugovzhodni Angliji.

Nadaljnji uspehi nemških podmornic

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 8. maja. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje izredno poročilo:

Bitka s konvojem, o kateri je bilo objavljeno posebno poročilo 5. maja, je bila zaključena. V trdovratnem zasledovanju razkropljenega konvoja, so naše podmornice v hudih borbah ter v megli in viharjih potopile še nad 13 ladij s skupno 74.000 br. reg. t. in eno korveto. Dve nadaljnji ladji sta bili torpedirani.

Proslava dneva Vojske in Imperija

Veličastne svečanosti v Ljubljani ob navzočnosti ministra Eksc. Dina Perrone Compagni

Ljubljana, 9. maja.

V soboto opoldne je prispel v Ljubljano državni minister Dino Perrone Compagni. Stranka ga je dočela, da proslavi v Ljubljani Dan vojske in imperija. Na kolodvoru so ga sprejeli in pozdravili zastopniki vseh ljubljanskih civilnih in vojaških oblasti z Visokim komisarjem na čelu. Častno službo sta imela oddelek pehote z godbo in zastavo ter oddelek Crnih srajc v orožju s praporom.

Popoldne je Eksc. Perrone posetil v družbi z Zveznim tajnikom in drugim odličniki razne in bolne vojake v vojaški bolnici. Z vsemi se je pristržno razgovarjal in jim razdelil darove. Nato je minister Perrone obiskal Dom fašijev in se poklonil pred spomenikom žrtvam, pred katerega je položil lorvorjev venec. Po poklonitvi si je ogledal Dom fašijev in se zanimal za delo.

Okoli 5. ure je Eksc. Perrone posetil v vladni palači Visokega komisarja in kasneje na divizijskem poveljstvu Eksc. Gambara. Po kratkem sprehodu po mestu je prisostvoval dobrodelnemu koncertu, prirejenemu pod okriljem Duhovne pomoči vojakom, ki je bil v Filharmonični dvorani. Zanimiv spored je izvajala odlična pianistka Rokšana Orlandini Bortajeva, ki je bila deležna zelo lepega uspeha.

Ljubljana je dostojno proslavila današnji praznik. Vse mesto je bilo v slavnostnem

razpoloženju. Na poslopih so vihrale v pomladnem vetru državne zastave z liktorskimi znaki, v izloženih oknih pa so bile namenečene Kraljeve in Ducejeve slike. Posebno pozornost so zbujele praznično okrašene palače na Cesti 3. maja.

Na vojaškem pokopališču

Davi ob 8. so prispeli na vojaško pokopališče pri Sv. Križu visoki gostje. Eksc. Dino Perrone Compagni, ki so ga spremljali Eksc. Visoki komisar, Zvezni tajnik Orlandini, general Ruggero, ki je zastopal poveljnika Armijskega zbora, Eksc. Piloti, general Maggiore Perni, general Fava, mestni župan Rupnik, pokrajinska zaupnica ženskih fašijev De Vecchija in drugi odličniki, je odšel pred spomenik umrlim italijanskim vojakom.

Prisotni sta bili tudi materi padlih junakov, ki so se z molkom in rimskim pozdravom poklonili padlim vojakom, ki so dali svoja življenja za Domovino. Zatem so položili na vnožje spomenika venec Eksc. Dino Perrone, Visoki komisar Eksc. Graziosi in Zvezni tajnik Orlandini. Po položitvi venec pred oltar, ki je bil namenečen ob vnožju obelisk, je imel vojaški duhovnik mašo zadušnico, med katero so fašistične žene polagale cvetke na grobove vojakov. Po maši so obšli odličniki vojaške grobove, nato se pa poklonili še pred kostnico slovenskih fantov spominu Slovencev, padlih v prejšnji vojni. Ko je bila ta pietetna svečanost končana, so se najvišji predstavniki odpravili s pokopališča pri Sv. Križu zopet nazaj v mesto in se ustavili na cesti Šoške divizije.

Ko so prispeli visoki gostje pred spomenikom, so se z molkom in rimskim pozdravom poklonili padlim vojakom, ki so dali svoja življenja za Domovino. Zatem so položili na vnožje spomenika venec Eksc. Dino Perrone, Visoki komisar Eksc. Graziosi in Zvezni tajnik Orlandini. Po položitvi venec pred oltar, ki je bil namenečen ob vnožju obelisk, je imel vojaški duhovnik mašo zadušnico, med katero so fašistične žene polagale cvetke na grobove vojakov. Po maši so obšli odličniki vojaške grobove, nato se pa poklonili še pred kostnico slovenskih fantov spominu Slovencev, padlih v prejšnji vojni. Ko je bila ta pietetna svečanost končana, so se najvišji predstavniki odpravili s pokopališča pri Sv. Križu zopet nazaj v mesto in se ustavili na cesti Šoške divizije.

Otvoritev vojaškega naselja

Prispeli so ob 9. dopoldne pred novozgrajena poslopja vojaškega naselja Eksc. Perrone, Eksc. Visoki komisar Graziosi, Zvezni tajnik in ostali odličniki. Poslopja te vojaške naselbine ob cesti Šoške divizije, ki je dolga 54 m in je veljala skoro podlugo milijon lir, so bila zgrajena po načrtih, ki jih je izvršil dr. ing. Carra. V teh stavbah so prostrane spalnice, obednice in trgovina, v kateri dobe vojaki najrazličnejše potreščine. V eni teh stavb je tudi prostrana kinematografska dvorana, ki ima 300 sedežev. Nad vhodnimi vrati so napisane Mussolinijeve besede: »Kdor omahuje v borbi, pada.«

Na dvorišču pri vhodu v vojaško naselje je bila postavljena častna četa italcev, ki je strumno pozdravila došle goste. Vojaški duhovnik je blagoslovil prisotne, najar je Eksc. Perrone otvoril vojaško naselje. Zatem so si odličniki ogledali novozgrajene stavbe. Eksc. Dino Perrone si je z največjim zanimanjem ogledoval stavbo, po kateri h je visokega gosta vodil Zvezni tajnik.

V vojašnici

Princea Piemontskega

Gostje so se dalje časa zadržali v vojaškem naselju, nato pa so odšli v vojašnico Princea Piemontskega.

Ob vhodu v vojašnico je goste pozdravila častna četa, nakar so se podali odličniki na prostrano dvorišče vojašnice, na katerem so bile razvrščene čete alpskih lovcev, Crnih srajc in protikomunistične milice. Poslopje vojašnice je bilo okrašeno z državnimi zastavami. Tu sta se pridružil visokim gostom še Eksc. Piloti, predsednik apelacijskega sodišča, ter comm. dr. David. Visoki gostje so nato pregledali razvrščene čete vojakov. General Maggiore Perni je pozval odličnike vojaške, ki so se razvrstili pred Eksc. Perronijem, ki jim je čestital k njihovem uspehu v borbi za Domovino. Enega izmed teh vojakov je objel in ga poljubil. Zatem je Eksc. Perrone izročil generalu Perniju velik zavoč čigret kot dar Podpornega urada Zveznega poveljstva vojakom.

Na sedežu Dopolavra

Iz vojašnice so visoki gostje odšli v Dopolavro Oboroženih sil na rabour. Prostrana dvorana je bila svečano okrašena z državnimi zastavami in liktorskimi znaki, nad odrom pa sta bili slike Kralja in Duceja. V dvorani so bile razvrščene čete alpskih lovcev z godbo, čete Crnih srajc in četa predstavnikov Borbenega fašija. Ob četi Crnih srajc so stali zastavonoše, ki so nosili prapore Borbenih fašijev iz Ljubljane, Črnomlja, Kočevja, Trebnja, Logatca in pomožnega središča v Novem mestu. Visoki gostje so se podali na okrašen odor, kjer so se jim pridružili tudi Poveljnik XI. armijskega zbora Eksc. Gambara, nadajze hrvatski konzul in zastopstvo nemškega konzulata.

Ob strani najvišjih predstavnikov sta stali častni četi Borbenega fašija in Crnih srajc. Zvezni podtajnik Capurso je pozdravil Eksc. Perronija, ki je nato odredil pozdrav Kralju Cesarju in Duceju. Zatem je počastil spomin padlih fašistov Arielle Rea, Zita, Sanguinija in ostalih, ki so na tej zemlji dali svoja življenja za Italijo. Vojaški duhovnik je blagoslovil prapor Zveze borbenih fašijev, ki ga je Eksc. Perrone izročil Zveznemu tajniku. Eksc. Perrone je zatem nagovoril navzoče in jih opozoril na najvišjo žrtve, ki jo mora dati vsakdo za Domovino. Spomnil se je vseh tistih, ki so junaksko padli v borbi, in je izrazil občudovanje vsem, ki častno zastopajo svojo domovino v junaki borbi proti sovražnikom. Naglasil je, da italijanski narod stalno spremlja in vedno misli na svoje sinove, ki se bore daleč od svojih domov v imenu Rima, ker so Italijani od Boga poslani, da širijo v svetu civilizacijo.

Nagovor Eksc. Perroneja so prisotni sprejeli z velikim navdušenjem.

Zatem se je Zvezni tajnik zahvalil Eksc. Perroneju za prapor, ki ga je poklonil Zvezi borbenih fašijev. Prisegel je, da bo ta prapor simbol njihove borbe, s katero morajo nadaljevati začeto kristalno čisto borbo

vseh tistih, ki stojijo daleč od svojih domov na sovražni zemlji ter se bore za Italijo kot nasledniki onih, ki so dali svoja življenja za Domovino.

Eksc. Perrone in Zvezni tajnik sta poljubila prapor in ga izročila zastavonoši. Eksc. Perrone je nagovoril gospo Vanninijo, katere sin je padel na tej zemlji, in poveljeval njeno veliko žrtve. Zatem je izročil Eksc. Perrone skvadristične izkaznice vsem fašistom, ki sodelujejo pod poveljstvom tov. Cungijs in Petronija pri straženju ljubljanske mestne meje. Svečanost je bila s tem končana.

Visoki gostje so odšli pred poslopje, kjer je bil mimohod častnih čet s standartami.

Drugi obiski

Zatem so se odpravili odličniki na sedež Ljubljanskega fašija, kjer je tajnik tov. Cungi predstavil svoje sodelavce, in na sedež GUFA, kjer so jih sprejeli s pesmijo vseučilišniki pod orožjem.

Odtod so se odpravili odličniki v poslopje Delavske zbornice, kjer so bile delovne tekme. Eksc. Perrone je čestital nagradjenim in si je ogledal delo, ki so ga opravile tekmovalke.

Nato so odšli gostje v šelenburgovo ulico v Združenje industrijev in obrtnikov, kjer so bile prav tako delovne tekme iz frizerske stroke. Tudi tu so se gostje z zanimanjem ogledali delo naših obrtnikov, nakar so odšli mimo razvrščenih oddelkov Crnih srajc in GILLA, kjer je bilo zbranih 1500 članov, vzdolž Ulice 3. maja. Spremljal je visoke dostojanstvenike in generale pri tem pregledu mladinskih organizacij italijanske Slovenije podpoveljniki Cossani. Dostojanstveniki so izrazili svoje zadovoljstvo in pohvalo. Obiskali so nato sedež GILLA, kjer so se kratko pomudili.

Zatem so odšli v operno gledališče, kjer je imel Eksc. Perrone Compagni govor.

NEDELJSKI SPORT

Mars je premagal Tobačno tovarno

šele po problematični enajstmetrovki, ko je Tobačna tovarna nadaljevala igro samo z 9 igralci

Ljubljana, 10. maja.

Četrto kolo nogometnega prvenstva je v prvem razredu prineslo prve točke Marsu, ki si je ob enem z boljšim količnikom zgoditkov pomagal v tabele na drugo mesto. To je daleč pripadalo Hermesu, ki ima prav tako dve točki, slabši pa kotnik. Proti verifikaciji večerajšnjega izida bo Tobačna tovarna verjetno vložila protest. Ker pa dvomimo v njegovo uspešnost, bo stanje v tabeli po četrtem kolu bržkone dokončno naslednje:

Ljubljana	2	2	0	0	9:4	4
Mars	2	1	0	1	7:6	2
Hermes	2	1	0	1	3:5	2
Tobačna tovarna	2	0	0	2	2:6	0

V drugem razredu je Korotan z izdatno zmago nad Zabjakom prevzel v tabeli vodstvo. Mladika, ki ima enako število točk, se mu je morala zaradi slabšega količnika umakniti na drugo mesto. Ob tej priložnosti popravljamo naše poročilo v petkovih številih glede protesta SK Vica proti verifikaciji tekme Mladika—Vie. Razlog ni bil, kakor smo po besedah službene objave sklepali, nastop kaznovanega igralca, temveč nekaj drugega. Po obvestilu iz dobro obveščene vira protest Vica nima izgledov, da bi bil upoštevan. Ostalo bo pri stanju, ki smo ga zapisali že prejšnji ponedeljek. Skupno z večerajšnjim izidom bo tabela izgledala takole:

Krotan	2	2	0	0	11:2	4
Mladika	2	2	0	0	6:2	4
Vie	2	0	0	2	3:9	0
Zabjak	2	0	0	2	1:8	0

Prihodnjo nedeljo 16. maja bosta v petem kolu odigrani tekmi: Mladika—Kortan in Hečmes—Mars, obe na igrišču Hermes.

Nagajivo vreme

Včerajšnjemu popoldanskemu sporedu vreme ni bilo posebno naklonjeno. Na igro je predvsem vplival veter, deloma tudi dež. Hermesovo igrišče bi bilo že nujno potrebno kose Trava je ponekod tako visoka, da je žogo komaj videti iz nje. V zvezi z dežjem je že večerj ponekod otežkočala igro.

Se bolj kakor na dogodke na igrišču pa je nagajivo vreme vplivalo na gledalce. Neprijeten je bil zlasti veter, ki je neusmiljeno pihal okoli ušes. Nestalnega, vetrovnega vremena so se mnogi ustrašili in se raje odpovedali obisku. V času glavne tekme je bilo navzočih le okoli 700 do 800 gledalcev.

Kortan - Zabjak 6:1 (1:1)

Drugorazredno prvenstveno tekmo med Kortanom in Zabjakom je zelo ležerno sodil sodnik Kos. Moštvu mu s svojo disciplinirano in fair igro nista delali težav.

Kortan je zmagal predvsem z boljšo kondicijo. Med tem ko sta bili moštvi v prvem polčasu skoraj v vseh lastnostih enakovredni, je v drugem polčasu Zabjak, ku kmalu posla sapa. Noge šentjakobčanov so bile vedno bolj okorne. Takrat je Kortan silovito pritisnil in v štirih minutah dokončno odločil igro v svoj prid. O igri obeh moštev je treba ugotoviti, da sta bila zanj značilna v prvi vrsti elan in borbenost. V prvem polčasu je bila borba zelo ogorčena na obeh straneh, vendar vedno v dovoljenih mejah. Sicer pa je bilo videti zelo malo kombinacijske igre. Tekma je bila zelo raztrgana, ker so igralci obeh moštev prepogosto oddajali žogo na slepo srečo.

V vodstvo je kmalu po otvoritvi prišel Zabjak. Kakor že ob številnih drugih priložnostih, se je tudi zanj uveljavil večerj znani pregovor, da prvi dobiček ne gre v moščiščke. Kortanec pa v prvem polčasu kljub raznim možnostim niso dosegli več kakor izenačenje.

V prvih 20. minutah drugega polčasa je Zabjak še vedno »dihal«. Njegovi napa-

V opernem gledališču

Odtod je Eksc. Dino Perroni Compagni po strani določen govornik, odšel v operno gledališče, kjer je proslavljal Dan vojske in imperija s plemenitim govorom, v katerem je poudarjal odlike italijanskega rodu ki se je znašel tudi v trenutku trde borbe. Izrazil je spoštovanje junastvu hrabrih borcev, ki se borijo na afriškem ozemlju, prepojenem s plemenito krvjo bratov, ki žilavo branijo pred sovražnikom zemljo, ki je nesporno naša po nedvomnem zgodovinskem pravu. Proslava ki je bila večkrat prekinjena z aplavzi, se je zaključila z zanosno manifestacijo zvestobe, dočim jem v roki, se je zaključil dan, posvečen glasom zapele himno »Glovineto«.

Otvoritev doma GILL-a pri Dev. Mariji v Polju

Popoldne po kosilu skvadristov, ki so mu prisostvovali predstavniki oblastev in hierarhov, so odšli minister Perrone, Visoki komisar, Zvezni tajnik in drugi že navedeni predstavniki v Dev. Mariji v Polje k otvoritvi doma G.I.L. Visoki gostje, ki sta jih sprejela okrajni komisar in nadzornik zone senjor Ludvik Maffei, so si ogledali majhno naselbino ter se podali na sporno igrišče doma, kjer so bili zbrani dečki, ki so ob njihovem prihodu dolgočasno vzvikali Kralju in Duceju. Po obisku na novem sedežu se je pričela kinematografska predstava, potem ko so se predstavniki oblasti zadržali nekaj časa med mladino in materami, ki so se med tem zbrali v večji dvorani. Ko so hierarhi zapuščali dom G.I.L., so bili ponovno dežni pozdrava z vzklikom Kralju in Duceju.

Po vrnitvi v Ljubljano so prisostvovali odličniki na sedežu Dopolavra vojske zbora vojakov, na katere je naslovil Eksc. Perrone besede ognjivite vere in priznanja, na kar je razdelil 800 poklonjenih nakazil. Po oficelnem delu proslave je bila kinematografsko-varletajska predstava za vojaške. S to manifestacijo kratke in vedre zabave, namenjene vojakom, ki so še pred nekaj urami bili na krajih svojih posadk in na ne zmerom udobnih stražnih mestih in ki so se potem, ko je zastor padel, vračali nazaj, da zamenjajo tovariše, ki so ostali na svojih mestih z orožjem v roki, se je zaključil dan, posvečen Vojski in Imperiju.

Denarne nagrade

železničarjem

Poveljnik armadnega zbora Eksc. Gambara je razdelil železničarjem in njih družinam denarne nagrade v dokaz simpatije in hvaležnosti do tistih, ki ob vojakih Italije stalno sodelujejo v borbi proti upornikom in svrhu pritrtila najvišjega ideala pravice.

Ijane žoge Oblak ni mogel ubraniti. Po mnogih lepih akcijah in tudi dolgočasnem branju brez smisla je Mars povisal v 36 minuti, ko je obramba Tobačne tovarne zrušila Dobrieta v kazenskem prostoru. Slamič strel z 11 m Oblak niti ni skušal braniti. V enem iz priložnostnih prodorov se je potem v 42. minuti nasmejela sreča tudi Tobačni tovarni. Po obotavljajočem podajanju pred vrati je žogo dobil Januš, ki je poslal z 20 metrov v Marsovo mrežo pravo bombo.

V drugem polčasu je Tobačna tovarna že v 2. minuti izenačila. Zgoditek je začel vratar Magister, ki mu je žoga ušla iz rok. Nagode jo je priselno obrnil v desni kot vrat. Do 19. minute so bile moči precej izenačene. Obe strani so imele enake izgleda za dosego vodilnega zgoditka. Ko pa je sodnik prisodil že omenjeno dvomljivo drugo enajstmetrovko proti Marsu, se je tehtnica zmagne naglila na Marsovo stran. Kazenski strel je sigurno pretvoril v zgoditek zopet Slamič. Zadnji zgoditek je bil moštrovina, pri kateri so sodelovali Fajon, Dobriet in kot strelec Zajic. Vse ostalo ni bilo več zanimivo. Gledalci so odhajali z igrišča že pred koncem.

Sodil je Pušenjak s Kosom in Makovcem kot stranskiha sodnikoma.

Prijateljske tekme

Razen prvenstvenih so bile odigrane na Hermesu tudi tri prijateljske tekme. Dopoldne je rezervna Hermes premagala rezervno Vica z 2:1, pri čemer je vredno zabeležiti še, da je Vič ob koncu prvega polčasa vodil 0:1. V tekmi prvih moštev so kompletni Hermežani zmagali nad kombinirano enajstmetrovko Vica 8:1 (2:1).

Med obema popoldanskima prvenstvenima tekama je bila prijateljska dobrodelna tekma med moštvoima sodnikov in klubskih odbornikov, ki jo je sodil gospodar igrišča SK Ljubljane Čepar. Po raznih za gledalce zabavnih prizorih pa tudi resnih igralških poskusih se je končala neodločno 2:2 (1:0). Pri sodnikih je oba zgoditka dosegel Bonelli, pri odbornikih pa Kovčič.

Triestina je že na varnem

Včerajšnja kvalifikacijska tekma med Triestino in Venezo v Firencah se je končala z zmago Triestine 2:0 (2:0). Ob zgoditku je dosegel Cergoli v 25. in 33. minuti prvega polčasa. Po tej odločitvi je Triestina že na varnem, tudi če izgubi drugo tekmo z Barijem, ki bo prihodnjo nedeljo v Modeni. Če zmaga tudi proti Bariju, bosta morala Bari in Venezia igrati ponovno odločilno tekmo med seboj.

V diviziji B je Napoli premagal Cremonese 3:1, Pescara Sieno 2:0, Mater Novaro 1:0, Alessandria Padova 1:0, Modena Spezio 3:2 in Brescia Anconitano 4:0. Tekma med Pro Patrio in Fanfalu je ostala neodločena 0:0. V tabeli vodil Modena z 41 točkami, sledijo ji Napoli s 40, Brescia 37, Pisa 36, Pro Patria 35 itd.

Prijateljska tekma med Ambrosiano in Juventusom v Milanu je prinesla zmago domačemu moštviu z rezultatom 3:2. Tekma med moštvoim Kr. morarice in Romo v Rimu pa se je končala 2:1 v korist prvega moštva.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Ponedeljek, 10. maja: Antonin.

DANASJE PRIREDITVE

Kino Matice: Harlem.

Kino Sloga: Neppolina ljubezen.

Kino Union: Sedem let sreče.

Kino Moste: Vesela prikazen in Fedora.

Razstava del slikarja Rado Deržaja v Oboreslovni galeriji.

Spominska razstava umetnika Ivana Vavpotiča v Jakopičevem paviljonu.

Koncert pianista Carla Vlussa ob 19. v veliki filharmonični dvorani.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marjin trg 5; Deu-

Klanjšček Dia, Cesta Arielle Rea 4, in

Bohinec ded, Cesta 29. oktobra 31.

Po izročilu Florijanove nedelje

Florijanova nedelja kot gasilski praznik — Florijan rad zaliva

Ljubljana, 10. maja. Tretjina »najlepšega« meseca je že minila, upamo pa vsaj, da smo tudi dobili tretjino majniškega dežja; dovolj ga je bilo za dva maja. Deževalo je tudi dovolj po izročilu Florijanove nedelje, ki mora biti mokra. Toda deževalo je prav tako dovolj, kakor da smo se pravičljivi na jurjevanje na Gradu. Zato bi nam zdaj lahko prizanesli ledeni možje in tudi Zofka bi naj ne uveljavljala svojih pravic.

Florijanova nedelja je v Ljubljani že od njega dni deželna. Bilo je sicer nekaj izjem, toda prav dež je dajal tej nedelji njen značaj. Florijanovo nedeljo so vselej praznovali gasilci kot svoj praznik. Počastili so svojega patrona, oblekli svoje kroje, ter se ponosno postavili z vrstami: kopolajni. Samozavestno so manifestirali pripadnost k veliki gasilski družini. Gasilci se niso nikdar bali ognja, pa tudi vode ne, tako da jih dež na Florijanovo nedeljo ni motil. Vselej so praznovali svoj praznik enako slovesno, najsi je nebo prispelalo sijaj sonca ali curke hladne vode iz nebesne brizgalne.

Ljubljanski gasilci so praznovali svoj praznik vsako leto v florijanski cerkvi. Cerkev, ki je bila sicer zaprta, je bila na Florijanovo nedeljo odprta na stežaj, ko so prikorakali zaslužni gasilci skupno k maši v lepem sprevodu izpred Mestnega doma. Seveda pa sama udeležba pri maši ni bila vse spored praznovanja. Na Florijanovo nedeljo so se gasilci izkazali še z drugimi nastopi in vajami. Tedaj so se tudi spominjali tovaršev, ki so morali že odložit za vselej gasilno orodje ter odšli v okrilje svojega patrona.

Na Florijanovo nedeljo smo včasih v Ljubljani tudi jurjevali. V nedeljo po godu viteza Jurja navadno se ni bilo jurjevanja na Gradu, ker je bilo aprilsko vreme preveč nestalno in hladno, zato so praznovanje prestavili na prvo ali drugo majniško nedeljo. Dežju se je pa bilo težko izogniti, toda, ker je dež spadal v spored praznovanja, ni več nikogar posebno motil. Jurjevanje pod dežniki je imelo svoj čar in če je vsaj malo posijalo sonce, je bil to tem večji dogodek.

Ko se spominjamo gasilskih praznovanj, je prav, če tudi kaj povemo o florijanski cerkvi, ki je res okras stare Ljubljane. Sentijskega okraja si brez te cerkvice skoraj ne moremo misliti. Florijanska cerkev spada v okvir vijugastih tesnih ulic in starih hiš. Iz tega se veje duh prejšnjih stoletij. Zgodovina florijanske

cerkve je precej dobro znana, zato naj omenimo glavne podatke.

Florijana kot zaščitnika slovenskih domov zelo častijo v vseh naših vaseh, vendar v primeri s tem mu niso posvetili posebno mnogo cerkev. Da je pa gasilski patron dobil v Ljubljani svetišče, ni le naključje. Ljubljanci so zidali cerkev sv. Florijanu na čast zaradi velikega požara 17. septembra 1660. Tedaj je pogorelo na Starem trgu 15 hiš. Prebivalci so se zaobljubili, da bodo postavili kapelo sv. Florijanu, ki je bil v tistih časih razen sv. Jurja patron mesta. Obljuba pa niso vedno tako hitro uresničevali, kar vemo tudi iz drugih primerov. Cerkev bi najbrž še ne zidali tako kmalu, ko bi jih zopet ne prestrašil velik požar in l. 1671, ko so prešli dovoljenje od škofa, so se resno lotili priprave. Stavbišče bi naj preskrbel magistrat, ki je v resnici to storil že istega leta, ko je županoval Marija Pischkon. Cerkev so začeli zidati l. 1672, pred 270 leti. Stavbna dela so se začela aprila, 7. julija je pa bila iz stolnice procesija na stavbišče, kjer je škof Rabatta položil temeljni kamen. Največ zaslug za zidanje gre magistratu, a tudi deželni stanovi so precej prispevali, 200 gld.

Za zidanje so zbirali darove med meščani. Magistrat je dal gradivo, opeko. Zidanje je pa kljub vsemu zelo počasi napredovalo. Znano je, da je cerkev dobila šele pozneje zvonic, ki ga je dal prizidati sam na svoje stroške l. 1680 župan Gabriel Eder. Ko je l. 1774 v šentjakobskem okraju besnel velik požar, je pogorela tudi florijanska cerkev in v ognju so se stališ zvonovi. Tedaj je pogorelo 140 hiš. To je bil najbrž največji ljubljanski požar. Na ta požar spominja zvon s spominskim napisom, vlit l. 1773. Ob požaru so se meščani zaobljubili, da bo na Gradu zvonilo vsak večer k molitvi (poleti ob 9., pozimi ob 8.), da bodo obiskali v procesiji vsako leto 4. maja florijansko cerkev in da bodo imeli vsako leto 29. junija v šentjakovski cerkvi pobožnost.

Florijanska cerkev nas torej spominja na hude dni, ki jih je Ljubljana prestajala v starih časih, na dobe velikih požarov, ko je bilo v mestu še mnogo lesenih hiš in ko je bila nevarnost požarov v temnem, obzidanem mestu posebno velika; če je že izbruhnil požar, ga je bilo zelo težko omejiti in človek je bil neobojen sprito divjega elementa, pa se je obračal na nebeske priprošnjike.

pališčem je služil tudi voznemu prometu, med tem ko je začasní most na spodnji strani primeren samo za osebni promet. Pred leti so tam že zbetonirali opornike za železobetonski most, a začasno so premostili med opornikoma Gradaščico z lesenim mostom. Zgornji most, tudi lesen, so uporabljali za dovoz gradiva na novo kopalnišče. Nedavno se je pod nekim težkim vozom nalomila mostnica. Bila je nevarnost, da se most udre ob drugi priliki, bi zopet kdo vozil neprevidno po njem, zato so ga — drugega razloga menda ni bilo — podrli. Tako je zdaj v Koleziji samo en most in ni več prevoza, kar naj vznikni upoštevajo ter naj vozijo po mostu ob koncu Groharjeve ceste.

—lj Slovenski čebelar. Tudi 5.6. številka objavlja bogato vsebino, zanimivo prav tako za nečebelare: Čebela in ljudska prehrana; Čebela, kmetovalčeva koristna pomočnica; Medeno žganje; Rusko čebelarstvo; Važnost čebel za prilelovanje deteljnega semena; Množina pridelka ajde itd. Sami čebelarji pa bodo s posebnim zanimanjem čitali pripevek: Čebelarsko knjigovodstvo; Bohinjska čebelarska bratovščina; O načrtih za nove čebelnjake; o čebelarju Janezu Modcu in drugo. Objavljena je tudi lepa pesem Cvetka Goljarja: Čebela na paši.

—lj Dirigent Drago Sijance pripravlja XIV. simfonični koncert letošnje sezone z naslednjim sporedom: 1. Mancinelli: Beg zaljubljenec iz Chigiogije iz suite »Beneški prizori«; 2. Rahmaninov: Koncert v c-molu za klavir in orkester. Solistka: pianistka Rossana Bottai - Orlandini; 3. Čajkovski: Simfonijski št. 6 v h-molu op. 75 — patetična. To je velik izredno lep spored prihodnjega simfoničnega koncerta, ki se bo vršil v ponedeljek, dne 17. t. m. ob pol 7. uri zvečer v veliki uniojski dvorani. Predprodaja se bo vršila v Knjigarni Glasbene Matice in začela v sredo, dne 12. t. m. zjutraj.

—lj Danes se zaključijo prijave za umetniško razstavo, posvečeno sportu. Društvo slovenskih likovnih umetnikov in organizatorični odbor za umetniško razstavo, posvečeno sportu opozarjata vse umetnike, da se danes 10. maja zaključijo prijave za sodelovanje na razstavi. Prijavitelje je mogoče dvigniti v prostorih odbora v Beethovnovi ulici št. 2. Naši umetniki naj te razstave ne prezejejo. Našli bodo v njej veliko moralna in gmotna zadoščenja. Odbor bo razdelil lepe nagrade, razen tega pa se bo živo zavzel pri oblasteh, združenjih, vodih in raznih osebah, da bo olajšal prodajo del. Tako bo vsak umetnik prejel pravično odškodnino za svoj plemeniti trud.

—lj Ponovno opozarjamo na nocojšnji koncert slavnega pianista Carla Vidussa, ki se bo vršil točno ob 19. uri v veliki filharmonični dvorani. Slavni umetnik bo izvajal na svojem koncertu naslednji spored: 1. Beethoven: Sonata op. 10. 2. Ferrari Tre-

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KINO SLOGA
Visoka pesem ljubezni v prelepem filmu
Nepopolna ljubezen
V glavnih vlogah: Willy Fritsch, Gisela Uhlen, Ida Wüst in Liane Haid
Predstave ob 14., 15.50, 17.40 in 19.30; v nedeljo pa še ob 10.30

KINO UNION Telefon 22-21
Za smeh in kratek čas!
Priljubljeni dunajski komiki v italijanskem filmu
Sedem let sreče
V glavnih vlogah: Vivi Gioi, Elli Parvo, Hans Moser, Theo Lingner, Wolf Albach Retty in drugi
Predstave: ob delavnikih: ob 15.30, 17.30 in 19.30 ob nedeljah: ob 10.30, 15.30, 17.30 in 19.30 uri

KINO MATICA
Eden najboljših filmov sezone!
New York... mesto brez oddiha... Sport, jazz, ljubezen!
HARLEM
V glavnih vlogah: Vivi Gioi, Massimo Girotti, Amedeo Nazzari, Osvaldo Valenti
Radi dolžine filma predstave ob 14.30, 16.30 in 19. uri

cate: 6 Etudes. 3. Chopin: 12 Etudes op. 10 in 4. Chopin: 12 Etudes op. 25. Vidussu je velik umetnik klavirske igre, sijajno obvlada tehnično in čustveno plat. — Zato obisk toplo priporočamo. Predprodaja v Knjigarni Glasbene Matice.

—lj Večer opernih arij bo v sredo 12. t. m. ob 19.30 v Franciskanski dvorani Nastopila brata: tenorist Tibor Egressy in Ada Auerpergerova. Vstopnice za koncert, na katerem bodo izvajala dela Verdieja, Puccinija, Donizetija, Cilea, Wagnerja in Bizeta (med drugim tudi dueti iz »Butterfly« in »Echome«), so že naprodaj pri Sililij v Franciskanski ulici 1.

—lj Za otroke iz mestnega središča bo javno brezplačno obvezno cepjenje zoper koze v ponedeljek 10. maja ob 16. uri v mestnem fizikatu v Mestnem domu, prav tako pa isti dan ob 17. uri tudi v mestnem zavetišču za onemogle v Japljevi ulici št. 2. K pregledu naj pa starši prinese v Mestnem domu cepljene otroke spet v Mestni dom 17. maja ob 16. uri, prav tako pa 17. maja ob 17. uri tudi v mestno zavetišče v Japljevi ul. št. 2. K cepitvi je treba prinesiti vse leta 1942. rojene otroke, ki doslej sploh še niso bili cepljeni, enako pa tudi vse letošnje leto rojene otroke, ki so stari najmanj 3 mesece.

—lj Za otroke iz južnega dela mesta in v Viča ter Glince bo javno brezplačno obvezno cepjenje zoper koze v torek 11. maja ob 17. uri v ljudski šoli na Grabnu, Zolova cesta, in isti dan ob 17. uri tudi v ljudski šoli na Viču. K pregledu naj starši otroke prinese v ljudsko šolo na Zoisovi cesti 18. maja ob 17. uri in isti dan ob 17. uri tudi v ljudsko šolo na Viču. K cepitvi morajo starši prinesiti vse otroke, ki še sploh niso bili cepljeni, in tudi onem, pri katerih cepjenje doslej ni bilo uspešno, ne oziraje se na to, ali so starši dobili vabilo k cepitvi ali ne. O opravljenem cepitvi in pregledu dolo starši pisмено potrdijo, ki naj ga dobro shranijo, saj bo to potrdilo treba pokazati pri vpisu otroka v šolo. Vse drugo o cepitvi je na razglasi, ki so nalepljeni na vseh oglasnih deskah, na cerkvenih vratih in drugih prostorih.

—lj Kdor išče službo, naj ne pozabi, da mu bo v vsakem poklicu potrebno znanje knjigovodstva. Brez knjigovodstva ni podjetnik, ne obrtnik, ne trgovine in zlasti ne uradniškega poklica. Zato ne zamudite prilike in se pravočasno naučite knjigovodstva po prof. Šiševi knjigi, ki se dobi v knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Selenburgova ul. 3.

—lj Vodstva na Vavpotičevi razstavi. Kljub splošni želji, da bi bila Vavpotičeva razstava podaljšana, Nar. galerija prireditelje podaljšati ne more, ker je paviljon oddan drugim razstavljalcem. Da pa zaostimo vprašanje po vodstvih, sporočamo, da bosta še dva vodstva in sicer v torek in v sredo ob petih popoldne; v sredo bo razstava zaključena.

—lj Instrukcije — Novi (Turjaški) trg 5. Priprava za razredne, privatne, nižje in višje tečajne ter završne izpite na srednjih in meščanskih šolah. Posebna priprava za dijake 3. in 4. razredov srednjih in meščanskih šol se začne 17. maja. Honorar za vso pripravo zelo nizek. Vpisovanje dnevno od 8.—12. in od 14.—16. Novi (Turjaški) trg št. 5-III. Instrukcije.

Verici Kladovski namesto cvetja

Dne 15. aprila t. l. je v Kamniku umrla gospodinja Vera Kladva, hčerka pokojnega viš. sodnega svetnika dr. Ivana Kladve.

Verica! Vest o Tvoji smrti nas je silno potrla. Ko smo pred česom silili o bolezi, ki je razjedala Tvoje mlado življenje, smo gojili tih up, da jo bodo Tvoja mladost, Tvoj kremenit značaj in Tvoje hrepenenje po boljših in lepših časih le premagali. Usoda je hotela drugače. Sklonila si svojo lepo glavo, kot čista bela lilija, ki jo prelomi grom in vihar.

Ni nam bilo dano, da bi se zadnjič videli Tvoje milo obličje, da bi se poklonili Tvoji zemskimi ostanom in da bi Te zasuli s pomladnim cvetjem, vihra sedanjih burnih dni, ki si se ji umaknila v tih zidni dom, nam je to preprečilo. V duhu vidimo Tvoj lep lik, iz daljine se Ti klamajo, mesto nas pa naj prekrije Tvojo gomilo planinski cvet, ki se ravno sedaj bohoti v prelestnem rezkošju.

Snivaj sladke sen pod cvetočo ružo Tvoje planinskega raja. Spomin na Tvoje lepo življenje nas bo tolažil do zopetnega svidenja. Vsem Tvojim najdražjim naše iskreno sočutje.

Dentifrici
Ustna higiena. Brilliantna, Embrocione, Pillole B. Ferrarini, Farnum — Speciosa, Cercas — concessionari in prorio.

Zobna čistila
Higijena zoba. Brilliantna, maizla, kroglice B. Ferrarini, Farnum — Speciosa, Cercas — Polijevne. Iščite samostojne zastopnike.

Farmacia BARLOCCO - Galleria Mazzini GENOVA

Maksimalni cenik

Maksimalni cenik št. 9, ki velja po naredbi Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino od 10. aprila t. l. naprej, določa za mestno občino ljubljansko naslednje cene na drobno (z všeto trošarino):

1. Kruh iz enotne moke v kosih do 400 g 2.30 lire, v kosih od 400 do 1.000 g 2.20 lire; testenine iz enotne moke 3.90 lire za kg; enotna pšenična moka 2.70 lire; enotna koruzna moka 2.20 lire; riž navadni 2.70 lire; fižol 6 lir za kg.
2. Jedilno olje (olivno) 14.70 lire za liter; surovo maslo 28.40 lire za kg; slanina sojena 19 lir za kg; mast 17 lir za kg.
3. Kis, 4% vinski 6.35 lire za liter.
4. Mleko 2.50 lire za liter; kondenzirano mleko v doзах po 880 g 15.90 lire za dozo, v doзах po 385 g 7.55 lire za dozo.
5. Sladkor: sladkorna sipa 8.25 lire za kg, v kockah 8.35 lire.
6. Mehka drva, razžagana, franko skladišče trgovca v Ljubljani 33.60 lire za sto; mehki roblanci (žamjanje), približno 1 m dolgi, franko mestno skladišče 40 lir za sto; trda razžagana drva 40 lir za sto; enotno milo, ki vsebuje 23—27% kisline, 4.10 lire za kg.

GLEDALIŠČE

DRAMA
Ponedeljek, 10. maja: Zaprti.
Torek, 11. maja: Zaprti.
Sreda, 12. maja, ob 17: V času obiskanja. Zaključena predstava za šolsko mladino.
Četrtek, 13. maja, ob 17: V času obiskanja. Zaključena predstava za šolsko mladino.
Petek, 14. maja, ob 15: V času obiskanja. Zaključena predstava za šolsko mladino.

*
D'Annunzijska pastirska tragedija »Jorjeva hča« spada med posebno tehtne

predstave letošnje sezone. Moister lepega jezika, pesnik-dramatik je podal v tej tragediji večno obnavljajočo se borbo človeka: za srečo, ki jo pojmuje vsak po svoje. Konflikt dveh — od usode določanih si — bitij, ki jim branijo neizprosni človeški zakoni, čuvarji reda in morale, da bi se združili, je podan v realističnem odskrem dejanju, ki pa mu narekujejo stih stiliziranost. Vsekakor je ta uprizoritev svojstvena in po svojem slogu ne navadna. Posreduje pa mogočemu dojem velike lepote. Uprizoritev je zrealiziral Milan Skrbinašek. Igrali bodo: Jorjevo hča — Boltar-Ukmarjeva, Aligija — VI. Skrbinašek, očeta Lazarja — Levar, mater Candio — Marija Vera, hčere: Ornello, Splendore in Favetto — Levarjeva, Starčeva in Rasbergerjeva, nevesto Viendo — Sancinova, staro — Nablocka, svetnika — P. Kovič, Fema — Bratina, Iona — Peček, dva žanjca — Nakrst in Verdonik, prvo zalovalko — Pol. Juvanov, prvo pevko — Nada Stritarjeva. V manjših vlogah sodeluje del ostalega dramskega ansambla. Igra ima tri dejanja, ki se dogajajo: 1. v hiši Lazarja na dan poroke njegovega sina Aligija, 2. v skalnati votlini na planinah, 3. pred hišo Lazarja. Načrte za kostume je izdelala Jela Vilfanova. Prevod je delo dr. Alojza Gradnika.

OPERA
Ponedeljek, 10. maja: Zaprti.
Torek, 11. maja: Zaprti.
Sreda, 13. maja, ob 18: Madama Butterfly. Red Sreda.
Četrtek, 13. maja, ob 18: Prodana nevesta. Izven. Cene od 28 lir navzdol.
Petek, 14. maja, ob 18: Evgenij Onjegin. Izven. Cene od 28 lir navzdol.

*
Opera pripravlja Sattnerjev »Assumptio«, ki ga bo dirigiral Anton Neffat in čigar zborovodja bo Rado Simoniti. Kot solisti bodo sodelovali: Heybalova, Lipušček, Dolničar in Lupša.

FERRARA

Ferrara leži v nizki, zelo plodoviti ravnini, obdani z zidovjem, iz katere obzorja se dviga značilna morska svetloba. Mesto je očarljivo zaradi svojega dostojanstvenega videza; posebno kamnitni spomeniki in veličastnost cest, ob katerih se dvigajo ponosne palače in in se razprostirajo romantični vrtovi, napravljajo mesto tako dostojanstveno. Lahko rečemo, da najširša cesta »Corso della Giovecca« deli mesto na dva zelo različna dela: prvi je poln tesnih, vijugastih in čisto slikovitih ulic, ki so prepolne stanovanj z mnogimi hodniki in mostovi. Tu vidimo še mnogo z opeko krašenih hiš iz petnajstega stoletja; drugi del mesta, tako imenovan »Addizione Erculeo«, pa ima ravne, svetle ulice, ki so tu pa tam obdane s parki in se nam zde kar svečane zaradi resnobnih palač, ki jih obdajajo.

Če hočemo občutiti ves čar, ki veje iz mesta, si moramo ogledati mesto v času, ko ni na ulicah ljudi in so ceste prazne: ponoči, ob jutranji zarji ali v prvih popoldanskih urah. Nepoznani zidovi nam govorijo tedaj vse ono, kar bi nam ob času vrvenja zamolčali. Vse nam govori o sijaju, ki ga je imelo to mesto, v katerem so gospodovali Esti v času renesanse. V tistih nemirnih časih je zgodovina mesta zelo bogata umetnosti in razkošja. Tu so vabili v goste kralje, delili velike darove, tu so se odigrale krvave in ljubavne drame. Nikolaj II. je gostil Petrarko, Nikolaj III. je poklical na svoj dvor humaniste in poete; Borso je zgradil Belriguardo in Belfiore, kateri je imenoval »Delizie«. Herkul I. je zgradil »Addizione Erculeo«, Alfonz I. je bil prijatelj Ludovika Ariosta in Alfonz II. je ščitil in se zavzemal za Torquata Tassa ter pričel z izsuševanjem bližnjih močvirij.

Gosposke hiše, ki so vse v ferrarskem slogu, imajo samo eno nadstropje v visokem pritličju. Zelo so značilna z opeko krašena okna, pročelja in dimniki.

Iz sredine mesta, obdan z globokim jarkom, se dviga ponosen in nedotaknjen grad s štirimi masivnimi stolpi kakor iz čudovitega kvadrata jezera. Prav malo je ostalo v bajnih dvoranh od bogatih in umetniških zbirk, ki so jih nakopili Esti v najbolj svetli dobi svoje moči.

Blizu gradu se dviga katedrala. Zelo lepo se še vidi prekrasne oblike in črte romanskega in gotskega sloga, ni jih ogledal zob časa v

dolgih stoletjih. Na glavnih vratih vidimo napisane verze papeža Leon III., ki slove kot prvi iz prvih početkov italijanskega jezika. Iz verzov je razvidno, kdo je dal postaviti katedralo in kateri arhitekt jo je zgradil.

Iz gradu se pride po ulici »dei Pioipponi« do Angelskih vrat, ki so bila sezidana pred več kakor tremi stoletji. Ta ulica ni bila nikoli javna, ampak samo zasebna pot kraljevega dvora. Samo vojvoda s svojim spremstvom je hodil tod v »Barco« na lov. Vhod je vodil skozi Angelska vrata. Ko je Herkul I. zgradil »Addizione Erculeo«, je hotel, da bi ulica »dei Pioipponi« prav po kraljevsko vezala stari del mesta z novim: s palačami in prekrasnimi vrtovi.

Najčudovitejša izmed vseh je »Diamantna palača«, bleščeča kakor njeno ime. Ima dvoje pročelij iz živih skal, ki sta izklesani v obliki diamantov. Imata videz reliefa ali mozaika. Prostorna kot palača dožev, z dragocenimi ročnimi in slikarskimi deli, s pozlačenimi stropi, poudarja mogočnost in sijaj svoje preteklosti.

Od vil »Belriguardo« in »Belfiore« ni ostalo niti sledu, palače »Schifanoia« pa čas ni uničil. Ta je bila bivališče Borsa d'Este in nas še sedaj spominja na njegov sijaj in kaže v svojih freskah vrhunec ferrarskega slikarstva v krasnih barvah, čistem risanju, ki kar drhti od življenja.

Knjižnica hrani pepel in nagrobni spomenik Ludovika Ariosta, ima mnogo kodeksov, dragocenih rokopisov in redkih odlomkov: med temi je celo nekaj rokopisov ariostske pesnitve »Besni Roland« in »Osvobojeni Jeruzalem«, ki ga je napisal Tasso v ujetništvu.

Nadvse zanimiv je obisk majhne celice v bolnici Svete Ane, kjer je nesrečni Tasso preživel sedem let.

Palača Romei, poznejši samostan »Corpus Domini«, ima dvoje dvorišč, polnih poezije, hodnike z galerijami, ki so okrašeni z rozetami iz opeke. Tu je stanovala Lukrecija Borgia, ko se je drugi poročila z Alfonzom I.

Nedovršena palača Ludvika Morana jasno kaže renesanso v nedosegljivi harmoniji marmornatih galerij, v eleganci stebrov in v dvoranh, okrašenih z oboki.

Kot poslednjo v mestu so Esti zgradili palačo Marfiso, da so tam gostili aristokratske povablence in veseljake.

E. B.

DNEVNE VESTI

— Na polju slave je padel na ruskem bojišču sulicar Peter Lazzari iz Malagnina pri Cremoni. Bil je organiziran v fašjskih organizacijah.

— Počastitev padlih milanskih vseučilišnikov. V svetišču sv. Boštjana v Milanu je bila maša za dušičke za milanske vseučilišnike, padle na različnih bojiščih. Navzočni so bili Zvezni tajnik, župan in drugi oblastveni predstavniki. Vojaske časti so izkazali alpinski, mornariški ter pehotni oddelki. Prisostvovalo so tej ginljivi spominski počastitvi številne matere padlih, pa tudi milanski vojni invalidi. Rektor Gemelli je poveljeval spomin 300 padlih slušateljev milanskega vseučilišča, med katerimi je 12 imeteljev zlata in 170 imeteljev srebrne svetinje.

— Korporacijski minister sprejel predsednika federacij kredite in zavarovalne stroške. Korporacijski minister Cianetti je sprejel predsednika nac. federacij ter dirigente medpokrajinskih zvez denarniške in zavarovalne stroške, ki je poročal ministru o delavnosti federacij ter najvažnejših vprašanjih sedanjega časa.

— Slikarska razstava bivšega italijanskega novinarja. Te dni je bila otvorjena v umetniški galeriji »Antiquaria« v palači Massimo alle Collone v Rimu osebna razstava slikarja M. na Macerija. Razstavljene umetnine pričajo o tehnični spretnosti ter izrazni svobodi odličnega toskanskega umetnika, ki je bil svojčas novinar in čigar ime je vezano na književno ter umetniško zgodovino našega časa.

IZ LJUBLJANE

—lj Ali se je izlilo? Deževja v zadnjih dneh smo se zelo hitro naveličali in že dolgo si želimo, da bi postalo zopet prijetno toplo. Zaradi neprestanega deževja so tudi zastala nekatera dela na vrtovih in njivah. Upamo, da nam bo poslednjo kuzalo prijaznejše lice. Ponoči smo najbrž dobili zadnjo večjo merico dežja. Liti je začelo močnejše menda zaradi tega, ker so se začele mešati mize in tople zračne plasti ter se je sever uveljavljal nad jugom. Včeraj je jug pihal izredno močno, a se je zdaj menda za nekaj časa poslovil. Pri našal nam je ogromne, težke oblake, ki so se izlivali dan za dnem in posebno močno v pretekli noči. Včeraj se še ni posebno ohladilo ter še ni kazalo na izboljšanje, čeprav je zračni tlak popoldne začel počasi naraščati. Maks. malna temperatura je znašala 17.2°. Po nočnem dežju je pa postalo precej hladno in minimalna temperatura je znašala davi 6.4°. Davi je še rosilo, a oblake so bili že visoko in kmalu se je izza svinčeno sivga neba začela kazati sončna obla.

—lj Ko'ezjski most. Doslej sta bila v Koleziji, tik ob kopalnišču dva mostova. Most med bivšo kopalniško gostilno in ko-

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo žalostno vest, da nas je po težki dolgi bolezni v 53. letu starosti za vedno zapustil naš ljubljini soprog, oče, brat, bratranec, stric in svak, gospod

ANTON HRIBAR

mizar v Bizoviku

Pogreb blagega pokojnika bo v ponedeljek, dne 10. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše začeti na pokopališču v Bizoviku.

Bizovik, Ljubljana, Zagreb, Sarajevo, dne 8. maja 1943.

Zaluzoči: AGNEZA, soproga; TONE, JOŽE, FRANCI, sinovi; ANTONIJA, FRANČISKA, Marija, hčere; JANEZ, brat; FRANČISKA, sestra — in ostalo sorodstvo

